

Zápis z jednání Knihovny rady ze dne 18. 3. 2022

Program jednání:

1. Akvizice studijní literatury v roce 2021
2. EIZ – CzechELib nové informace pro 2023 a dále.
3. Zapojení do projektů (PPSŘ, CRP18+, PNG: Platforma nové generace-výběr nového knihovního systému).
4. Odpisy
5. Různé

Přítomni:

RNDr. Robin Pěnička, Ph.D., doc. RNDr. Eduard Fuchs, CSc., doc. Mgr. Markéta Munzarová, Dr. rer. nat., Mgr. Taťána Škarková, Mgr. Klára Urbánková

Omluveni:

doc. RNDr. Jan Celý, CSc., RNDr. Vladimír Herber, CSc., doc. RNDr. Rostislav Melichar, Dr.,

Jednání zahájila vedoucí Ústřední knihovny Mgr. Taťána Škarková a poděkovala prof. RNDr. J. Leichmannovi, Dr. rer. nat. za dlouholetou spolupráci a podporu ÚK PŘF.

Knihovna rada zasedala naposledy v roce 2019.

V úvodu byla představena nová prodávka pro spolupráci se středními školami, péči o talenty, sociální oblast a celoživotní vzdělávání pro PŘF MU doc. Mgr. Markéta Munzarová, Dr. rer. Nat.

Ad 1

1.1 V úvodu byl zmíněn **projekt PPSŘ**: “Budování knižních fondů v knihovnách MU, včetně EIZ, pro podporu internacionalizace kurikula”, v jehož rámci je usilováno mj. o rozšíření nabídky výuky v cizím jazyce. S tímto projektem souvisí rostoucí procento nákupu cizojazyčné literatury. Rozpočet je značně omezený a neumožňuje efektivní nákup literatury všem oborům (25 tisíc pro 5 oborů, zastoupených v ÚK, stejná částka pro KUK). Paní prodávka Munzarová navrhuje střídání čerpání rozpočtu mezi ústav, aby bylo možné v daném období pořídit větší objem literatury pro daný ústav. Do prázdnin je třeba tuto eventualitu odsouhlasit. Všichni přítomní tento návrh podpořili.

1.2 Předpokládáme, že rozpočet pro UFD na nákup studijní literatury se pro rok 2022 nezmění (celkem 600 000,- pro KUK a ÚK, tj. 300 000,- každá knihovna).

1.3 Byla zdůrazněna nutnost zpracování veškerých nákupů literatury z ústavů a pracovišť na Kotlářské Ústřední knihovnou.

1.4 V roce 2021 mohli uživatelé zadávat požadavky na nákup e-knih v Proquest Ebook Central. Oborové knihovnice požadavky schvalovaly ve spolupráci s garanty oboru a následně objednávaly v ProQuest Lib Central. Při akvizici je využíváno nově nástrojů v EBSCOhost Collection Manager a aplikace Změny v literatuře v ISu.

1.5 Byl aktualizován obsah oborových informací na webu knihovny.

1.6 Během doby pandemie Covid-19 jsme skenovali žádané knihy, jejichž obsah je možno zobrazovat a studovat online. Vzhledem k těmto informacím proběhla také kontrola fondu tištěných knih a tituly, které jsou v e-prezenčce nově, byly označeny štítkem s touto informací.

1.7 Nově byla do souborného katalogu MUNI uživatelům přidána funkce: Návrh na digitalizaci dokumentu.

1.8 V režimu home office oborové knihovnice opravily věcný popis v 1030 bibliografických záznamech, za MAT a FYZ, 1668 termínů v geografických záznamech, čímž přispěly k harmonizaci rejstříků souborného katalogu Masarykovy univerzity.

Ad 2

2.1 Mgr. Škarková informovala o spolufinancování služby PressReader, kterou využívá 5 fakult (hrazeno z UFD).

2.2 Byla podepsána smlouva na rok 2022, přefakturování na jednotlivé fakulty proběhne v období květen/červen.

2.3 Projekt CzechELib je nadále rozvíjen o nové návrhy z jednotlivých fakult MU, kdy bylo přidáno 20 dalších požadavků na e-zdroje, které jsou zahrnuty do přípravy nových smluv s vydavateli.

2.4 Vedení MU tyto návrhy schválilo včetně SciVal od Elsevier.

2.5 Příprava nových smluv s vydavateli (pro rok 2023 a dále) - článkové databáze na 3 roky, bibliografické a jiné databáze na 5 let.

2.6 V případě jakýchkoli dalších požadavků na EIZ se můžete i nadále z ústavů a pracovišť na Kotlářské obracet na ÚK, která zprostředkování případných nových EIZ zajistí.

Ad 3

3.1 Mgr. Škarková informovala o zapojení ÚK do dalších projektů CRP18+: Podpora blended learningu VŠ knihovnami (služby, zdroje, procesy) a PNG: Platforma nové generace (nový knihovní systém).

3.2 **CRP18+**: Projekt je v řešení do konce roku 2022 a jeho cílem je podpora blended learningu (kombinace prezenční a on-line výuky). Řešitelem za MU je Ústřední knihovna FF (vedoucí PhDr. Markéta Bočková). ÚK PŘF od projektu očekává zhodnocení oblasti služeb, e-zdrojů a dalších procesů, které v ÚK probíhají. Výstupem projektu by měla být úprava/příprava souboru doporučení v oblasti dané problematiky a příprava workshopu na téma vzdělávacích aktivit VŠ knihoven v online prostředí. Rozpočet projektu byl oproti očekávání krácen, ÚK na projekt získá částku 14 800,-. Postup projektu a jeho výsledky budou Knihovní radě komunikovány.

3.3 **PNG**: Nová knihovní platforma-aktuální stav.

3.4 Současně využívaný knihovní systém Aleph od společnosti Ex Libris již není dále vyvíjen, a je proto plánován přechod na nový knihovní systém od téže či konkurenční společnosti. Společnost Ex Libris poskytuje jako nástupce Aleph systém Alma, který je navzdory rozporuplným recenzím jednou ze zvažovaných alternativ. Hlavním řešitelem přechodu je RNDr. Miroslav Bartošek, CSc. Je nutná zřetelná specifikace požadavků, které by měl nový systém splňovat. Výběr systému je třeba provést do konce roku. Ukončení přechodu se očekává v létě 2024.

- příprava projektu z OP JAK
- RNDr. M. Bartošek je koordinátor mezi NTK a AKVŠ
- nezávisle probíhají schůzky mezi NKP, MZK a některými krajskými knihovnami na téma nového knihovního systému
- další plánované schůzky: s ExLibris, zástupci polského Alma konsorcia, možná s knihovními konsorcii ve Švýcarsku, Německu, Rakousku
- předpokládaný harmonogram – do poloviny roku schválení projektu vládou, do konce roku projekt dořešen a od začátku roku 2023 start nového knihovního systému, první vlna migrací je plánovaná na prázdniny 2024
- o zapojení předběžně projevil zájem 19 knihoven, definitivní rozhodnutí dle cen (optimálně Ex Libris/Alma+Primo, případně Cosmotron/Folio)
- pravidelně se schází strategická skupina ředitelů knihoven+pracovní skupiny

Ad 4

4.1 Některé z odpisů byly v roce 2020-2021 schváleny on-line. Předložené odpisy se týkaly Botanické zahrady a ÚK PŘF, které vyřazovaly neaktuální jednotky, o které nebyl dlouhodobě zájem.

Ad 5

5.1 Od havárie v roce 2017, která ohrozila část fondu, soustavně probíhá projekt "Digitalizace diplomových prací v ÚK PŘF". Doposud bylo zpracováno cca 560 DP v rozmezí let 2006-2001. V tomto dlouhodobém projektu nadále pokračujeme směrem ke starším DP.

5.2 Na studovně věd o Zemi v roce 2021 probíhala inovace signatur, celkem bylo na nové signatury změněno 3301 monografií. Nově byly vytvořeny signatury ve skupinách 55, 554, 556 (akademické dovednosti, zpracování dat, učebnice, životní prostředí a humánní geografie).

5.3 V rámci grafického sjednocení byl barevně označen knihovní fond na studovnách včetně informačních cedulí pro MDT (barva fondu VoZ byla změněna z hnědé na zelenou, FYZ červená, ANTRO sv. modrá, MAT tmavě modrá, VŠEOB žlutá).

5.4 Do přízemí, 1. a 2. patra knihovny byly pořízeny magnetické tabule (tzv. chytrá zeď). Tyto tabule využíváme jako nástěnky zejména pro propagaci a komunikaci s uživateli knihovny.

5.5 V době pandemie, kdy byl provoz knihovny omezen, zůstával knihovní fond přístupný přes možnost on-line rezervací. Na základě žádosti vyučujících i studentů se digitalizovaly důležité učební a studijní materiály do tzv. e-prezenčky.

5.6 Webové stránky knihovny byly v létě roku 2021 přeloženy do angličtiny. Do budoucna se počítá s jejich další obsahovou úpravou a s převedením do jednotného vizuálního stylu MU a přesun webu do redakčního systému Umbraco.

5.7 V době omezeného provozu byl také prostor mj. pro čištění databáze jmenných autorit a korporativních záhlaví z rejstříku celkem 1098 záznamů.

5.8 Provoz knihovny se pomalu vrací do stavu, který panoval před pandemií, návštěvnost je více než uspokojivá.

5.9 V roce 2021 byl hlavním investičním projektem nový výpůjční pult v přízemí ÚK. Starý pult nebyl vhodně uzpůsobený k práci a celkově nenaplnoval potřeby knihovníků. Zakázku se podařilo dokončit v lednu tohoto roku a její celková cena činila 205 984,35 Kč.

5.10 Druhým investičním projektem bylo pořízení příhradového regálu na časopisy na studovně věd o Zemi. Původně se plánovalo pořídit regál i pro časopisy z fondu matematiky a fyziky, fondy těchto oborů však byly zredukovány a regál se tak pořizoval pouze pro studovnu VoZ, a to za cenu 47 766,- Kč.

5.11 V létě minulého roku došlo také k opatření prosklených fasád budovy polepy, bránícími nárazu ptáků do skleněných ploch. Zakázka byla vyhotovena za částku 59 070,- Kč. Plocha nad hlavním vstupem polepena nebyla, pozorujeme však nutnost ji rovněž výhledově polepy opatřit.

5.12 Z neinvestičních projektů minulého roku lze uvést pořízení dekorativních plakátů v prostoru relaxační zóny a pořízení mechového obrazu a fototapety v týmových studovnách v přízemí. Studovny dále plánujeme doplnit koberci, zelení a novým sezením.

5.13 V návrzích pro investice na letošní rok byl opět zahrnutý projekt na rekonstrukci atria – prozatím nevíme, zda tento projekt získal podporu pro investice na rok 2022. Další návrhy zahrnují plán na zkvalitnění prostoru studovny matematiky (pořízení kvalitního sezení a odhlučnění serverovny) či plán na dovybavení týmových studoven v přízemí.

5.14 Do investičních návrhů nebyl zahrnutý plán na opravu čalounění sedacích souprav v přízemí, které se výrazně koncem roku opotřebovalo a popraskalo. Ke konci roku a zejména po novém roce jsme začali sledovat postupné zhoršení kvality sezení sedacích souprav, zvláště u oken v přízemí. Postupně se materiál rozpadá a drolí. Tento stav není dlouhodobě udržitelný.

Opravu by však bylo vhodné provést ještě během tohoto roku – paní proděkanka Munzarová přislíbila konzultaci o možném prosazení opravy v letošním roce – bude komunikováno na kolegiu děkana (možné financování z rezervy děkana).

5.15 V měsíci březnu je ve spolupráci s Ústavem geoniky AV ČR v ÚK instalována výstava Starobylé krajiny Moravy. Pro nadcházející měsíce dále plánujeme ve spolupráci s neziskovou organizací FSC ČR instalaci výstavy vítězných fotografií soutěže Mysli na lesy a dále instalaci výstavy ke 100. Výročí založení botanické zahrady.

5.16 ÚK se letos poprvé plánuje připojit k akci Noc s Andersenem, jejímž cílem je podpora dětského čtenářství. Akce se odehraje 1. 4. 2022 v odpoledních a večerních hodinách pro děti zaměstnanců PŘF. Na akci jsme přizvali i externí spolupracovníky (Mgr. Kamil Sobek, Mgr. Martin Černý, Mgr. Václav Glos, Mgr. Magdalena Špoková).

5.17 Ústřední knihovna PŘF MU uspěla v roce 2019 s projektem FR MU „Podpora doktorandských studentů v rozvoji informační gramotnosti a akademických dovedností“. Projekt byl koncipován jako semestrální soubor workshopů a seminářů vedených knihovnicí a externími experty na daná témata.

Projekt byl realizován jak v podzimním semestru 2020, tak v roce 2021. V rámci udržitelnosti plánujeme v seminářích nadále pokračovat. Jednotlivé workshopy jsou realizovány jako 90-minutové lekce s teorií i praktickým nácvikem během podzimních semestrů.

Anotace proběhlých seminářů pro doktorandy, včetně termínů konání a zvukových či textových záznamů, jsou k dispozici na stránkách [Ústřední knihovny Přírodovědecké fakulty MU](#)

Součástí projektu je také elektronická příručka [Informační minimum aneb Akademické dovednosti do kapsy](#), která jednoduše a ve stručnosti přibližuje to nejdůležitější ke každému tématu, který byl do procesu informačního vzdělávání v tomto projektu zařazen. Jedná se především o rozcestník s mnoha odkazy, které student doktorského studia může využít.

Více o projektu zde v článku na MUNI:

<https://www.sci.muni.cz/clanky/ustredni-knihovna-vzdelava-nase-doktorandy>

Článek o ÚK PŘF na MUNI:

<https://www.sci.muni.cz/clanky/jak-jde-cas-v-dobe-koronavirove-v-ustredni-knihovne-prf>

V závěru zasedání bylo předesláno další jednání KR na podzim 2022.

Mgr. Škarková poděkovala za účast a se členy KR se rozloučila.

V Brně dne 24. 3. 2022

Zpracovala: Mgr. Taťána Škarková

Zapsala: Mgr. Klára Urbánková

Viděla: doc. Mgr. Markéta Munzarová, Dr. rer. nat.